

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس (تمکیل همه ای موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس: قانون، اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: عظیم عزیزی
- ایمیل: a.azizi@umsha.ac.ir
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر سید رضا بروزو
- نوع و میزان واحد به تفکیک: *نظری ۱ واحد ۰/۵ واحد عملی
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی پیوسته پرستاری
- زمان درس: نیمسال: اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱ - شنبه ساعت ۱۶-۱۴
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری و مامایی
- تعداد دانشجویان ۶۵ نفر

شرح مختصر درس:

این درس مبانی نظری و مهارتهای لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبتها و پرستاری و برقاری ارتباط حرفه ای را بر اساس ارزش‌های انسانی فراهم می کند. در این درس فراغیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرفه ای پرستاری تجزیه و تحلیل می شود. در این درس فراغیران به موضوعات اخلاق پرستاری در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می کنند تا از این راه صلاحیتهای اخلاق حرفه ای در آنها تقویت شود.

هدف کلی

آشنا نمودن دانشجویان با اصول اخلاق حرفه ای و کاربرد آن در پرستاری، ارزش های اخلاقی و کرامت انسانی و بکار گیری آنها در محیط های کاری و نحوه تصمیم گیری های اخلاقی در ارائه خدمات مراقبتی از بیماران ، به منظور ارتقاء کیفیت مراقبت های پرستاری به مددجویان

- در این درس فراغیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان/بیماران و خانواده آنها آشنا شده و راه های توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می گیرند.

- در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرفه ای پرستاری تجزیه و تحلیل می شود.

- در این درس فراغیران به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می کنند تا از این راه صلاحیت های اخلاق حرفه ای در آنها تقویت شود.

اهداف اختصاصی:

از فراغیران انتظار می رود در پایان دوره قادر باشند:

■ جنبه های تاریخی و مبانی نظری اخلاق پرستاری را بیان کنند.

■ اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری را شرح دهند.

■ دیدگاه های اخلاقی در کار پرستاری را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.

■ راه های تصمیم گیری اخلاقی با در نظر گرفتن روابط انسانی در رشته های مختلف علوم پزشکی منطبق با اخلاق پرستاری را توضیح دهند.

■ در مباحث مربوط به تصمیم گیری های اخلاقی در مراقبت از مددجویان مشارکت کنند.

■ راهکارهای توسعه عملکرد اخلاقی در پرستاری را شرح دهند.

- نسبت به موضوعات اخلاقی حساسیت نشان دهند.
- نسبت به حمایت از حقوق مددجویان/بیماران متعهد باشند.
- رشد اخلاق حرفه‌ای خود و محیط کاری خود را مورد نقد قرار دهند.
- کاربرد ارزش‌های اخلاقی و کرامت انسانی را در محیط‌های کاری خود مورد نقد قرار دهند.

ردیف	هدف اختصاصی (عنوان درس)	تاریخ	م.	اهداف رفتاری ^۱	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی ^۴
۱	آشنایی با جنبه‌های تاریخی و مبانی نظری اخلاق پرستاری	هفته اول		- اخلاق را تعریف کند - فلسفه اخلاق را تعریف کند - ارتباط فلسفه اخلاق با اخلاق پرستاری را بیان کند - رسالت علم اخلاق را بیان کند - تاریخچه علم اخلاق را توضیح دهد	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Analysis)	سخنرانی، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوته پاسخ

^۱ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه knowledge از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و...، در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقااعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهدو.... استفاده می شود.

^۲ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح knowledge, attitude, psychomotor مشخص می شود.

^۳ روش تدریس مناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، PBL و.... انتخاب شود

^۴ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (MCQ یا تشریحی) و....

				Cognitive (Comprehensive)	- تاریخچه اخلاق پزشکی و پرستاری و دلایل تاکید روزافزون بر اخلاق پرستاری را بیان کند. - تاریخچه و مبانی اخلاق حرفه ای پزشکی و پرستاری را بیان کند		
سوالات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self-Education	Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Synthesis)	- نظریه و مکاتب مختلف صاحب نظران و فلاسفه را در مورد اخلاق مقایسه کند - تفاوت مکاتب اخلاقی و فلسفی عربی با مکاتب متافیزیکی و اخلاق اسلامی را بیان کند - دیدگاه های اخلاقی در فعالیت های پرستاری را تشریح و تجزیه و تحلیل کند. - ویژگیهای اخلاقی یک پرستار را نام ببرد - ارزشهای اخلاقی در اسلام را بیان کند و لزوم خصوصیات اخلاقی مانند تقوی و ایثار، رازداری و حقیقت گویی را در حرفه پرستاری توضیح دهد. - مسئولیتهای اخلاقی مدیران و مدرسان پرستاری را بیان کند	دیدگاههای اخلاقی در حرفه پرستاری	
سوالات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self-Education	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Analysis) Cognitive (Analysis) Cognitive (Knowledge)	- ارزشهای اخلاقی در اسلام را شرح دهد - اصول تصمیم گیری اخلاقی در پزشکی و پرستاری را بیان کند. - چهار اصل اساسی در اخلاق پرستاری (احترام به استقلال و اختیار فرد، سود رسانی، عدم ضرر و زیان، عدالت) را لیست کند. - اصل احترام به اختیار فرد را تعریف کند. - اصل سود رسانی را تعریف کند. - اصل عدم ضرر و زیان را تعریف کند. - اصل عدالت را تعریف کند. - کاربرد اصول چهارگانه را در پرستاری به همراه مثالهایی شرح دهد	اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری	هفته دوم ۲

					-مفهوم حساسیت اخلاقی را توصیف و اهمیت آن را در پرستاری بیان کند. -مفاهیم مسئولیت پذیری، پاسخگویی در برابر اعمال حرفه ای، و پریشانی اخلاقی را توضیح دهد			
سوالات کوته پاسخ، تشريحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self-Education	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive)	-کدهای اخلاق حرفه ای پرستاری در ایران و جهان را تشریح و مقایسه کند -چالشهای اخلاقی در حرفه پرستاری و راهکارهای حل انها را مورد بحث قرار دهد -راههای تصمیم گیری اخلاقی را با در نظر گرفتن روابط انسانی مورد بحث قرار دهد -ابعاد مختلف تصمیم گیریهای اخلاقی را نقد نمایند - حقوق اساسی بشر را توضیح دهد - منشور حقوق بیمار را توضیح دهد - اهمیت و شیوه های احترام به حقوق مددجو را بیان کند. - رضایت‌نامه، رضایت آگاهانه، برائت نامه و ابعاد حقوقی انها را بیان کند - مفهوم حساسیت اخلاقی اهمیت آن در آموزش و آموزش پرستاری و مراقبت بالینی را را توضیح دهد - اصول تصمیم گیری براساس مبانی اخلاقی در تقابل با مشکلات حرفه ای را مورد بحث قرار دهد	کدهای اخلاق حرفه ای و آشتایی با حقوق بیمار، حساسیت اخلاقی و تصمیم گیری اخلاقی	هفته سوم	۳
سوالات کوته پاسخ، تشريحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Analysis) Cognitive (Comprehensive)	-حقوق اساسی بشر را لیست کند -تاریخچه توجه به حقوق بیمار را بیان کند -مفاد منشور حقوق بیمار در ایران و سایر کشورها را تشریح و مقایسه کند -موضوعات اخلاقی در مراقبت از گروههای آسیب پذیر (کودکان، زنان باردار، سالمندان، معلولین ذهنی و جسمی و زندانیان) را بیان کند. -مسایل اخلاق حرفه ای در پیوند و اهدای عضو را شرح دهد	کرامت انسانی، منشور حقوق بیمار و رضايت آگاهانه		

سوالات کوته	کامپیوتر	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت	Cognitive (Knowledge)	<p>- مسایل اخلاقی در پایان زندگی را بیان کند.</p> <p>- ملاحظات اخلاقی در پژوهش‌های انسانی و محتوای معاهدات بین المللی مربوطه (هلسینکی، ...) را شرح دهد.</p> <p>- نسبت به حمایت از حقوق مددجویان متعهد باشد</p> <p>- مفهوم رضایت آگاهانه و اهمیت آن را بیان نماید.</p> <p>- مسئولیت‌های مربوط به کسب رضایت آگاهانه را شرح دهد.</p> <p>- ساختار رضایت آگاهانه را بیان کند.</p> <p>- استثناهای رضایت آگاهانه را بیان کند</p> <p>- ارزشهای معنوی بیماری و سلامت را بیان کند</p> <p>- مفاهیم معنویت و کل نگری را توضیح دهد.</p> <p>- کرامت انسان و مبانی آن را توضیح دهد.</p> <p>- اصول اساسی اخلاق زیستی (atonomی، سود رسانی، عدم ضرر و زیان، عدالت) را تعریف کند.</p> <p>- ویژگیها و مسئولیت‌های اخلاقی یک پرستار را نام ببرد.</p> <p>- تصمیم‌گیری اخلاق را تعریف و راههای آن را بیان کند.</p> <p>- مفهوم مسئولیت پذیری و پاسخگویی در برابر اعمال حرفه‌ای را بیان کند.</p> <p>- نظریات مربوط به مسئولیت حرفه‌ای را بیان کند.</p> <p>- حرفه را تعرف کند. ویژگیهای حرفه را بیان کند.</p> <p>- استانداردهای حرفه‌ای پرستاری را لیست و تعریف کند.</p>	استانداردها کند	هفته چهارم	۴
----------------	----------	----------	----------------------	--------------------------	---	--------------------	---------------	---

پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت			Cognitive (Comprehens ive)	<p>- ویژگیهای پرستار حرفه ای را بیان کند</p> <p>- مفهوم استاندارد خدمات پرستاری حرفه ای را بیان کند.</p> <p>- استانداردهای حرفه ای پرستاری را لیست و تعریف کند (پاسخگویی قانونی Accountability، کسب دانش Knowledge ، اخلاق حرفه ای Ethics ، صلاحیت Continuing Competency مداوم Application دانش کاربرد ، Leadership، Knowledge ارتباطات و ارتباطات حرفه ای Professional Relationships ثبت و گزارش دهی Documentation ، حقوق، وظایف، اختیارات و مسئولیتهای پرستار حرفه ای را در عرصه های خدمات، آموزش، مدیریت و پژوهش بیان کند و با آخرین دستورالعمل کشوری مطابقت دهد.</p> <p>- حقوق، وظایف، مسئولیتهای حرفه ای و پاسخگویی دانشجویان پرستاری را بیان کند</p>	پرستاری حرفه ای و حدود مسئولیتهای قانونی پرستار	
سوالات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self- Education	Cognitive (Comprehens ive)	<p>- ارتباط را تعریف کند و اهمیت ارتباط مناسب با بیمار و تیم درمان را بیان کند</p> <p>- مدلهای ارتباطی پزشک-پرستار-بیمار را معرفی کند.</p> <p>- روشهای توسعه مهارت‌های ارتباطی را بیان کند</p> <p>- اصول اساسی ارتباط مطلوب با گروه‌های مختلف بیماران را بیان کند.</p> <p>- وضعیت‌های چالش زا در برقراری ارتباط با بیماران را لیست کند</p> <p>- نحوه ارتباط با بیماران پرخاشگر، عصبانی، افسرده، و... را بیان کند.</p> <p>- نحوه برقراری ارتباط با همکاران را بیان کند.</p>	ارتباط با بیمار و تیم درمان	هفته پنجم ۵

سوالات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت ماکت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت	Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Knowledge) Psychomotor (Guided response)	<p>- قانون را تعریف و ابعاد حاکمیت قانونی را بیان کند.</p> <p>- تاریخچه قانون در پرستاری را بیان کند.</p> <p>- منبع قوانین و مقررات حرفه ای در جهان و ایران را شرح دهد.</p> <p>- حقوق عمومی و خصوصی را تعریف کند و منابع حقوق در ایران را نام ببرد.</p> <p>- تاریخچه مسئولیت پزشکی و پرستاری را بیان کند.</p> <p>- نظریه های مسئولیت کارفرما، ناخدا کشتی و زمینه های بسط مسئولیت مدنی به پرستاران را بیان کند.</p> <p>- ابعاد فردی و اجتماعی مسئولیت پذیری پرستار را شرح دهد.</p> <p>- جرم را تعریف کند.</p> <p>- عناصر جرم را بیان کند.</p> <p>- انواع جرم (عمد، شبه عمد، خطایی) را تعریف کرده و از یکدیگر متمایز کند.</p> <p>- تعریف و انواع جرم در قانون مجازات اسلامی را بیان کند.</p> <p>- شبه جرم را تعریف و ویژگی های آن را بگوید.</p> <p>- انواع شبه جرم را بیان کند.</p> <p>- قصور پزشکی (و پرستاری) و malpractice را تعریف کند.</p> <p>- شرایط اثبات قصور پرستاری را بیان کند.</p> <p>- سوء رفتار حرفه ای، غفلت، قصور، جرم، شباهه جرم را از یکدیگر متمایز کند.</p>	قانون و حاکمیت آن، قصور و جرائم قانونی در پرستاری انواع قصور پزشکی و پرستاری در قانون مجازات اسلامی	۶ هفته ششم
--	--	----------	----------------------	--	--	--	------------

						انواع قصور پزشکی و پرستاری در قانون مجازات اسلامی را لیست کند.			
						-بی مبالغتی را تعریف و نمونه هایی از آن را بیان کند.			
						-بی اختیاطی را تعریف و نمونه هایی از آن را بیان کند.			
						-عدم مهارت را تعریف و نمونه هایی از آن را بیان کند.			
						-عدم رعایت نظامات دولتی را تعریف و نمونه هایی از آن را بیان کند.			
						-شرایط اثبات عدم قصور را بیان کند.			
						-انواع تخلفات انتظامی در پزشکی و پرستاری را بیان کند.			
						-علل رایج خطاهای پرستاری را بیان کند.			
سوالات کوتاه پاسخ، تشريعی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self- Education	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehens ive) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehens ive) Cognitive (Comprehens ive) Cognitive (Comprehens ive)	عوامل موثر در طرح شکایت بیماران از پرستاران را لیست کند. -عوامل رفتاری موثر در طرح شکایت از پرستاران را شرح دهد. -تأثیر آگاهی ندادن به بیمار و اطرافیان او در طرح شکایت از پرستاران را شرح دهد. -تأثیر عواملی مانند مسائل مالی، رشتہ تخصصی، دخالت سایر همکاران، نگرفتن شرح حال کامل و عدم تکمیل دقیق پرونده، قصور در مراقبتهای بعد از جراحی، نداشتن اطلاعات کافی پزشکی، مجهر نبودن بیمارستان، مدیریت نادرست، و بی توجهی به فرهنگ و اعتقادات بیماران در طرح شکایت از پرستاران را شرح دهد. -رویه قضایی را تعریف کند. -مراحل رسیدگی قضایی را توضیح دهد.	عوامل موثر در طرح شکایت بیماران از پرستاران، رویه قضایی و آیین رسیدگی به تخلفات حرفة ای پرستاری	عوامل موثر در طرح شکایت بیماران از پرستاران، رویه قضایی و آیین رسیدگی به تخلفات حرفة ای پرستاری	هفته هفتم	۷

					<p>-مراجع رسیدگی به تخلفات انتظامی حرف پزشکی و پرستاری را بیان کند.</p> <p>-آین دادرسی به قصور و جرایم حرفه ای پرستاری را شرح دهد.</p> <p>-سیستم های رسیدگی به خطاهای پزشکی در دنیا را توضیح را شرح دهد.</p> <p>-آمادگیهای لازم برای حضور در محکمه قضایی برای رسیدگی به تخلف حرفه ای را شرح دهد.</p> <p>-وظایف پرستار در محکمه را بیان کند.</p>			
سوالات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self- Education	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehens ive) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehens ive) Cognitive (Comprehens ive) Cognitive (Comprehens ive)	<p>مفهوم آسیب پذیری را توضیح داده و گروه های آسیب پذیر را معرفی کند</p> <p>- مسایل اخلاقی در مراقبت از سالمدان را بیان کند</p> <p>- مسایل اخلاقی در مراقبت از کودکان را بیان کند.</p> <p>- مسایل اخلاقی در مراقبت از سایر گروههای آسیب پذیر را بیان کند-مجازات در تخلفات حرفه ای را تعریف کند.</p> <p>- انواع مجازات در تخلفات حرفه ای پرستاری را لیست کند.</p> <p>- انواع مجازات در قانون مجازات اسلامی را بیان کند.</p> <p>- حد (حدود) را تعریف و حد تخلفات رایج و عمدہ را بیان کند.</p> <p>- قصاص را تعریف کند و موارد و شرایط آن را بیان کند.</p> <p>- تعزیر را تعریف و شرایط آن را بیان کند</p>	موضوعات اخلاقی در گروه های آسیب پذیر، انواع مجازات در تخلفات پرستاری - گزارش دهی و گزارش خطاب	هفته هشتم	۸

				- ارش را تعریف کند و مصادیق رایج آن را بیان کند. - مجازات بازدارند را تعریف کند. - اهمیت گزارش دهی صحیح در پیشگیری از قصور و شکایت را بیان کند. - انواع گزارش پرستاری را بیان و ویژگیهای اساسی یک گزارش صحیح را بیان کند. - اهمیت گزارش خطرا را بیان کند. - نحوه گزارش خطرا را بیان کند. - فواید گزارش خطرا را بیان کند. - اقدامات صحیح برای پیشگیری از خطرا را شرح دهد.		
				گزارش تکالیف بازدید و بررسی مسائل اخلاقی بیماران توسط ۱۵ نفر	ارائه گزارش بازدید جلسه ۹	
				گزارش تکالیف بازدید و بررسی مسائل اخلاقی بیماران توسط ۱۵ نفر	ارائه گزارش بازدید جلسه ۱۰	
				گزارش تکالیف بازدید و بررسی مسائل اخلاقی بیماران توسط ۱۵ نفر	ارائه گزارش بازدید جلسه ۱۱	
				گزارش تکالیف بازدید و بررسی مسائل اخلاقی بیماران توسط ۱۵ نفر	ارائه گزارش بازدید جلسه ۱۲	

تکلیف عملی:

هدف از این بخش توسعه حساسیت دانشجویان نسبت به موضوعات اخلاقی، فراهم سازی زمینه برای رشد اخلاق حرفه ای خود در دانشجویان و مشارکت آنها در تصمیم گیری های اخلاقی برای مددجویان، نقد چالش های اخلاقی و قانونی محیط کار و توسعه مهارت دانشجو در رعایت ارزشهای اخلاقی و کرامت انسانی در محیط های کاری است.

- بازدید بالینی و گزارش دهی با حضور به مدت یک شیفت کامل در محیط بالین به مشاهده نحوه ارائه خدمات با مددجویان پرداخته و از وضعیت رعایت حقوق بیماران گزارش کتبی و شفاهی تهیه کند و در پایان گزارش خود را در یک کنفرانس عمومی در دانشکده ارائه دهد.

- شیوه نمره دهی -

میزان امتیاز از کل	ابزار ارزشیابی ^۵	تاریخ	نوع ارزشیابی
۱ نمره	حضور به موقع و مشارکت فعال در مباحث کلاسی	هر جلسه	مشارکت و حضور فعال در کلاس درس
۳ نمره	گزارشات بالینی، گزارش ۳ چالش اخلاقی در بالین	بعد از اتمام جلسات تئوری	ارایه پروژه
۱۶ نمره	امتحان کتبی(سوالات نستی- تشریحی)		امتحان پایان ترم
۲۰ نمره			مجموع

منابع درسی:

منابع اصلی:

- ۱- قرآن کریم ، نهج الفصاحه ، نهج البلاغه ، رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
- ۲- لاریجانی باقر. پژشك و ملاحظات اخلاقی ج ۱ و ۲. انتشارات برای فردا. تهران ۱۳۸۳
- ۳- دماری بهزاد. سلامت معنوی. انتشارات طب و جامعه. تهران. چاپ اول . زمستان ۱۳۸۸
- ۴- اشرفی منصور. اخلاق پزشکی و سو رفتار حرفه ای. دانشگاه علوم پزشکی ایران. تهران ۱۳۸۴
- ۵- جولایی سودابه، دهقان نیری ناهید. اخلاقیات در پرستاری. وزارت بهداشت. معاونت سلامت. دفتر امور پرستاری. (آخرین نسخه)
- ۶- عنوان کتاب: اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای. تالیف ایمانه باقری. نشر حیدری
- ۷- کتب و ژورنالهای علمی معتبر ملی و بین المللی
- ۸- فیستا، چ. حقوق و مسئولیت پرستاران. تهران . نشر طبیب. آخرین چاپ .
- ۹- پورمحمدی غلامعلی، پزشکی قانونی و علم الاحلاق پزشکی، آخرین چاپ .
- ۱۰ - عزیز شهرکی و همکاران. اخلاق و مقررات حرفه ای در پرستاری

12- Davis A. J, Tschudin V., Rave L. D. Essentials of teaching and learning in nursing ethics, Perspective and methods. Edinburgh: Churchill Livingstone; (Last edition)

13-Thompson I. E, Melia K. M, Boyd Kenneth M, Horsburgh D. (Last edition) Nursing ethics, Edinburgh: Churchill Livingstone.

14- Thompson I, et al . Nursing Ethics. Edinburgh, Churchill livingstone (last ed.)

15- B Rich K L. Nursing Ethics across the curriculum and into practice. Boston. Jones and Barlett Publishers (last ed.)

16- Sachedina A. Islamic biomedical ethics. Principles and application. Oxford University Press 2009 (last ed.)

17- Armstrong A. Nursing ethics: A virtue-based approach. Springer; 2007

18-Husted JH, Husted GL. Ethical decision making in nursing and health care. Springer Publishing Company; 2007

19-Cherie A, Mekonen AH, Shimelse T. Introduction to professional nursing and ethics. Addis Ababa University, Ministry of Health, and the Ethiopia Ministry of Education, Addis Ababa. 2005.

منابع کمکی

نشریه آموزش و اخلاق در پرستاری <http://ethic.jums.ac.ir>

سازمان نظام پرستاری: کدهای ملی اخلاق در پرستاری <http://ino.ir/tbid/61/ctl/ArticleView/mid/384/articleId/1074/language/fa-IR/---.aspx>

وزارت بهداشت: آینین اخلاق پرستاری در جمهوری اسلامی ایران

<http://siasat.behdasht.gov.ir/index.aspx?siteid=291&pageid=36742>

کلیه مقالات به روز در خصوص اخلاق در پرستاری

مقررات کلاس:

- داد شجاعیان عزیز توجه داشته با شند با توجه به گستردگی و تنوع زیاد مطالب و از طرفی کمبود وقت ، نقش استاد ، راهنمایی و تسهیل یادگیری است نه انتقال تمام و کمال محتوا، لذا آموزش مطلوب مستلزم مطالعه و مشارکت فعال شما می باشد و انتظار می رود:
- به حضور مرتب و منظم همراه با آمادگی در تمام جلسات درس اهمیت دهدید.
- غیبت تا سقف سه هفدهم در صورتی که غیر موجه باشد در ارزشیابی دخالت داده می شود.
- در بحث های کلاس و انجام تکالیف در سر موعد توجه داشته باشید.
- به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب تكمیلی بحث ها را مطالعه فرمایید.
- تلفن همراه را در تمام مدت کلاس خاموش نگه دارید و از آمد و رفت های غیر ضروری از کلاس جدا بپرهیزید.
- آمدن شما در کلاس درس پس از استاد به معنی غیبت در آن جلسه خواهد بود.لذا جهت حفظ نظم و ترتیب کلاس لطفا پس از استاد وارد کلاس درس نشوید .